

B-K00NDIS

Draamateater

KINOTEATER

Paavo Piik, Paul Piik

B-KOONDIS

2023

Eesti Draamateatri ja Kinoteatri ühislavastus

ühes osas

Ideemeeskond → PAAVO PIIK, PAUL PIIK,
HENRIK KALMET (kõik Kinoteater)

Lavastaja → PAAVO PIIK

Lavastusdramaturg → PAUL PIIK

Kunstnik → NELE SOOVÄLI

Helikujundaja → DORIS HALLMÄGI

Valguskujundaja → PRIIDU ADLAS

Videokujundaja → TAUNO MAKKE

Etenduse juht → KADRI TAMMISTE

Esietendus 11. novembril 2023 väikses saalis

OSADES

HENRIK KALMET (Kinoteater)

MARIAN EPLIK

ÜLLE KALJUSTE

TÕNIS NIINEMETS

IVO UUKKIVI

Nimi **Henrik Kalmet**

Kasv **1.94**

Roll **Näitleja**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?
5 või 13

Sportlikud eeskujud

Mika Häkkinen, Jürgen Klinsmann, Eric Cantona, Roger Federer, Michael Jordan, Marat Safin, Teemu Selänne, Nikola Jokic, Mikko Rantanen.

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt
„Reculer pour mieux sauter” - mõnikord tasub astuda samm tagasi, et paremini hoogu võtta ja lõpuks kaugemale hüpata.

Suurimad spordisaavutused
U13 korvpall Pariisi meister 2. div

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?
Tennise

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)
2001 Meistrite Liiga alagrupimäng PSG - Galatasaray. Staadionil minu kõrval sektorist mürdsid türgi fännid maha eraldusaia ja toimus vägivaldne kokkupõrge kahe meeskonna fännide vahel. Matš peatati ja paigale tuli tuua eriüksus olukorda rahustama.

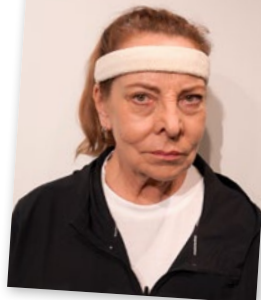
Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?
Sain sel suvel selle kogemuse ja võin siia igasugu vaimukusi kirjutada, aga reaalsus on üks sõna - alandlikult.

Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordi-reporteri küsimusele: „Mille taha seekord jäi?”
Mis siin ikka öelda, et sitalt mängisime ja ega selle fakti eest pole võimalik ühegi eesriide taha peitu pugeda.

Nimi **Ülle Kaljuste**

Kasv **1.75**

Roll **Näitleja**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?

7

Sportlikud eeskujud

Tomson, Krikun, Veerpalu

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt

Ei mäleta!

Suurimad spordisaavutused

1.20 kõrguse ületamine neljandas klassis.
Tehniline viga koolidevahelisel korvpallivõistlusel 8ndas klassis ja platsilt eemaldamine.

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?

Tants

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)

Kui tüdrukud uisutasid iluiskudega, siis onu saatis mulle poiste uisud (ehk paksid). Häbi oli!

Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?

Tervist, mina olen Ülle Kaljuste... kas meil oleks võimalik kohtuda....

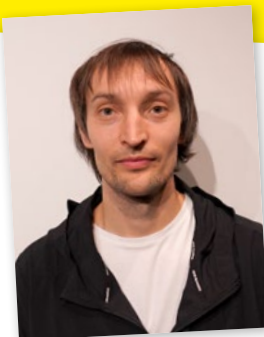
Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordireporteri küsimusele: „Mille taha seekord jäi?”

Halb õnn!

Nimi **Paavo Piik**

Kasv **1.83**

Roll **Lavastaja**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?

19 – lapsest peale lemmiknumber

Sportlikud eeskujud

Pikamaajooksjad Paavo Kivise „12 meest” raamatust: Herb Elliott, kes oksendas liivadüünide vahel, viltuse näoga Emil Zatopek ja Paavo Nurmi, kes käis mitmeteistkilose ranitsaga lumes jooksmas...

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt

Tsitaati pole, aga isa õpetas vastase nõrku kohti jälgima

Suurimad spordisaavutused

35selt Eesti meister squashis

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?

Ikka tahaks neid asju, mida praegu hästi ei oska, ehk siis ujumisse!

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)

Küünar- ja kodarluu murd jalgpallis suht kohe pärast avavilet, kui mingi tüüp löögi hetkel keha pani. Pole pärast seda enam jalgpalliliigat mänginud.

Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?

„Annetused Kinoteatrile on tulumaksuvabad...”

Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordireporteri küsimusele: „Mille taha seekord jäi?”

„Ega päevad pole vennad.”

Nimi **Paul Piik**

Kasv **1.85**

Roll **Lavastusdramaturg**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?

3 või 14. Tegelikult kõik sobib peale 69 ja 88.

Sportlikud eeskujud

Murakami on päris hea sportlik eeskuju. Tänaseks ilmselt juba üle neljakümne joostud maratoni ja sinna kõrvale 15 romaani. Lisaks esseed ja lühijutud.

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt

Ma ei mäleta, kas see oli trenni ajal või võistlustel, aga mul ei tulnud kõige paremini välja. Küsisin siis treenerilt: „Mis ma muutma peaksin?“ Ta vastas mu küsimusele küsimusega: „Aga mis sa ise arvad, mis sa muutma peaksid?“ Meie koostöö lõppes suht ruttu.

Suurimad spordisaavutused

10x Eesti meister squashis, 1x Eesti meister saalihokis, ametlikud mängud Eesti saalihokikoondise ridades.

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?

Korvpalli või jalgpalli. Siis ma ehk lõpetaks koondisemängude vaatamise ajal ära selle pideva mõtlemise ja unistamise „mis siis, kui..“.

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)

Näha pealt, kuidas oma vend saab jalgpalliväljakul näotrauma.

Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?

Mul on sulle üks ääretult halb investeerimissoovitus, aga vähemalt on sul pärast hea lugu, mida rääkida.

Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordireporterite küsimusele: „Mille taha seekord jäi?“

Raske öelda. Olin trennis sel ajal, kui teised proovi tegid.

Nimi **Marian Eplik**

Kasv **1.70**

Roll **Näitleja**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?

5

Sportlikud eeskujud

Kalmeť, Niinemets, Modrić

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt

Endale teeme!

Suurimad spordisaavutused

Kutsuti spordilavastusse mängima.

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?

MMA

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)

Rahvastepall

Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?

Viisakalt.

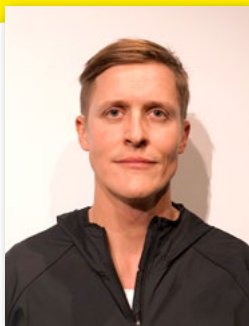
Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordireporterite küsimusele: „Mille taha seekord jäi?“

Lava taha.

Nimi **Tõnis Niinemets**

Kasv **1.81**

Roll **Näitleja**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?

jalgpall - 2, võrkpall - 2 või 7, korvpall - 20, üldiselt sobib 2

Sportlikud eeskujud

Gerd Kanter, Nikola Jokic, Fabio Cannavaro, Dennis Bergkamp, Dennis Rodman, Ole Einar Bjørndalen

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt

Kui sa tahad võistkonnana võita, tuleb ka võistkonnana mängida. Isiklike punkte võid tennisest lugeda.

Suurimad spordisaavutused

Võrkpallis Eesti Meistrivõistluste ja karikavõistluste medalid + rahvusvahelised medalid. Lauatennisest Eesti GP II koht

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?

Kergejõustik, võrkpall, lauatenis

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)

Võrkpallis 2:0 eduseisust 2:3 kaotused on valusad. Vaadates on valus näha Eesti koondise kaotusi.

Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?

Küsiks neilt, kes on minult teatripileteid küsinud.

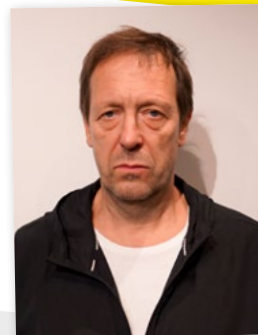
Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordireporterit küsimusele: „Mille taha seekord jäi?”

Kahjuks pole tegu tehnikaspordiga, kus saab süü tehnika peale ajada, siin tuleb ise vastutust kanda.

Nimi **Ivo Uukivi**

Kasv **1.87**

Roll **Näitleja**

Kõige olulisem - millise numbri valite oma särgile?

M-XL

Sportlikud eeskujud

Georg Lurich, Paul Keres, Raul Rebane

Elumuutev tsitaat mõnelt teie treenerilt

Wu šu treener lõi kolmemeetrise stangega kõhtu.

Suurimad spordisaavutused

Viskasin sõbrale 15 meetri pealt õllepudeli taskusse. Tallinna Riikliku Konservatooriumi ujumisvõistlused 1993 II koht.

Mis trenni te viieaastase iseenda paneksite?

Ujumine, male, uisutamine, wu šu.

Kõige traumeerivam spordikogemus (füüsiline või emotsionaalne, võib ka olla vaatamisest)

Wu šu treener lõi kolmemeetrise kaikaga peaaegu hoiatamata kõhtu.

Kuidas pöördud ettevõtjate poole, et nad su isiklikku teatriambitsiooni sponsoreeriks?

Ei olegi aru saanud, miks reklaampinna ostu sportlase kehal või kultuurikandjal nimetatakse sponsorluseks – sportlane (või siis vastav vahendaja) rendib sisuliselt oma (tema) kehapinda ja tegevusvälja ja saab selle eest tasu. Reklaamib sponsori tooteid või teenuseid. Vorst vorsti vastu. Miks seda toetamiseks nimetatakse, jääb hämaraks. Tõelised, südamest toetajad, jäävad ise tagasihoidlikult tahaplaanile, tundes rõõmu selle üle, et annavad oma panuse aatelistel kaalutlustel oma rahva (keha)kultuuri elushoidmiseks ja arenguks, ilma logode ja tootepaigutusteta. Vaatamata sellele oleme väga tänulikud sponsorite senise ja ka edaspidise panuse eest Eesti majandusse ja meie koostöö üle reklaamialal nüüd ja edaspidi.

Kuidas vastate vahetult pärast kehva etendust spordireporterit küsimusele: „Mille taha seekord jäi?”

Päevad pole vennad, ööd ei ole õed.

SPORT TEATRIS. TEATER SPORDIS

2022. aastal tegite Kataris toimunud jalgpalli maailmameistrivõistluste ajal ETV-s saatesarja „Kinoteatri MM Katarsis”. Kuidas sai spordist teatrilavastuse teema?

Paavo Piik: Me oleme Pauli ja Henrikuga spordi kaudu omavahel nii palju seotud. Oleme aastaid spordi sees olnud, koos sporti teinud, räägime spordist hästi palju, nii et tegelikult on isegi naljakas, et see idee varem ei olnud pähe tulnud. Nende maailmade ühendamine tundub ju igati loogiline, sport pakub palju võimalusi teatrilavale – ja tegelikult vastupidi ka, teatris on tubli annus sporti.

Henrik Kalmet: „Kinoteatri MM Katarsis” rääkis spetsiifilisemalt jalgpallist. Aga mis lavastusse puutub, siis laiem taju, mis meie mõtet kinnitas või toetas, oli see, et praktiliselt – või teistpidi koomiliselt – oleme ju sama vihmavarju või katusorganisatsiooni all, teater ja sport. Teatrit teatrist on hästi palju, samuti laenatakse teistest kunstivaldkondadest. Aga teatrit spordist on suhteliselt vähe. Samas sport on iseenesest juba vaatamäng ja muidugi kellele kuidas, aga pakub mõnikord suuremaid emotsioone või elamusi kui teater. Tundus huvitav vaadelda ühte teise kaudu.

PP: Huvitav, et kui olime Draamateatri kunstilisele juhile Hendrik Toompere juuniorile selle idee välja käinud umbes kaks aastat tagasi, siis sellest ajast peale on sport järjest rohkem olnud pildil erinevate uudistemade ja skandaalidega. Tol hetkel tundus, et noh, tore mõte, spordist ei ole väga palju teatrit tehtud ja see maailm tundub huvitav ja teistmoodi, aga viimastel aastatel on

erinevad sporditeemad, olgu need siis probleemid treeneritega või poliitilised skandaalid seoses sõja toetamisega – kõik on läinud nii palju päevakajalisemaks.

HK: Kui varem oli sport midagi eraldiseisvat, siis sõja tõttu tekkisid küsimused, kui palju sport kannab kultuuri või rahvuskultuuri, kui suurt osa mängib spordis propaganda jne. Sport on minu meelest teistele kultuurisektoritele ka selle tõttu lähenenud. Ilmselge, et kui algas sõda, ei olnud näiteks kultuurivaldkonnas agressoriga enam mingisugust koostööd. Aga spordivaldkonnas tekitas see rohkem küsimusi. Jah, sport on muude teemadega seoses tulnud nähtavamale, spordilehekülgedelt välja poliitika- ja kultuurikülgedele.

Minu jaoks on spordi seoste lehvik läinud nii laiaks ja intensiivseks, et kipub varjutama sportlase sooritusel imetlusväärust. Lisaks poliitikale on ta ju ka tohutu äri ja meelelahutus, meedia ja kollase ajakirjanduse toidulaud, biokeemiatööstuse katseklaas jpm.

HK: See läheb tagasi esimese küsimuse juurde, et mis on spordis nii teatraalset – temas on nii palju sisemisi vastuolusid. Vastuolu spordi tervislikkuse ja tippspordi ebatervislikkuse vahel, kõrged aated ja kehakultuur versus doping ja meeleto „kõik müügiks“ ehk reklaam, bränding ja kõik see väline, riiklik propaganda ning lihtsalt rõõm spordi tegemisest ja võistlemisest. Me võime spordis imetleda ühte poolt, aga mujalt kuvab vastu hoopis midagi muud. Selline topeltteadvus on ju äärmiselt dramaatiline!

PP: Vaatan oma eluea piireski: seoste lehvik on läinud järjest laiemaks, järjest hõlmamatumaks, kaootilisemaks. Lapsepõlvest mäletan, et sport

tähendas palju lihtsamat asja: on kangelased, kes on mulle eeskujuks, on tulemuste võrdlemine, ja ei räägita nii palju spordist kui meelelahutusest. Okei, doping muidugi oli, aga see oli põhimõtteliselt see üks asi, mis oligi spordi pahupool. Aga nüüd on pahupooli justkui palju rohkem. Kas või noortetreenerite ahistamisskandaalid. Mina oma lapsepõlvest seda ei mäleta, kuigi kindlasti oli neid ka siis, aga neist ei räägitud niimoodi. Kuidagi on tunne, et kunagi oli sport midagi üllast või aatelist ja nüüd on ta muutunud palju argisemaks ja ... mitte räpasemaks, aga ta on tulnud oma pjedestaalilt alla, on eluvaldkond nagu iga teine, kus tegutsevad nii kurikaelad kui ka aateinimesed ja eestvedajad. Või võibolla on see petlik tunne, aga kunagi näis see spordivärk lihtsam: kes on parem, see on parem, ja me elasime talle kaasa. Nüüd elame kaasa tuhandele muule asjale.

Muule kaasa elamisest meenub, kuidas minu lapsepõlves vaadati telekast hokit mitte selektamatust hokihuvist, vaid NSVL-i ja Tšehhi või Rootsi mängule elati kaasa ikka lootuses, et NSVL kaotab. Meenuvad tugevad emotsioonid 1980. aastatest Eesti sportlastega seoses – trekisõidust vähimatki teadmata sai ikka Erika Salumäe võidu üle juubeldada. Praegu tunnen, nagu kõige tagant paistaksid biokeemialaborite, õieti nende töö ebaausate ärakasutajate kõrvald ning võistlused ja võidudki on kaotanud erakordse inimliku saavutuse sära. Kas teid ei häiri see tunne: vaatad, et võimas sportlane, aga mine tea, millal tuleb teade medalivõidu tühistamisest?

PP: Ma arvan, et sellel on kaks poolt. Kindlasti mõjutab teadmine, et sind võidakse väga peenelt ninapidi vedada. Teisalt – seda, et enne võistlusi tasub tass kohvi juua, teadsid inimesed sada aastat tagasi ka. Tänapäeval tehakse trenni ja

taastutakse väga palju teadlikumalt kui vanasti. Ja see ei puuduta ainult biokeemiat, vaid ka näiteks seda, kuidas oma keha hoida. Oleme väga palju teadlikumad sellest, mida sport kehale üldse teeb. Tänapäeva tippSPORTlased mediteerivad, kasutavad massaaži- ja lõdvestustehnikaid, mida varem ei tehtud, ja tänu sellele on näiteks karjäärid pikemad, ei pea kolmekümne kaheselt lõpetama, vaid võid ka veel neljakümneselt olla tippSPORTlane. Need asjad käivad tahes tahtmata käsikäes – keha mõjutamise viisid muutuvad ühest küljest salakavalamaks, aga teisest küljest läbimõeldumaks ja kaalutletumaks. TippSPORTi tehakse tohutult palju teadlikumalt. Tänapäeval ei minda pärast tippsooritust reeglina ölle või viinaga lõõgastuma, nagu teatriski – see kultuur on väga palju muutunud.

16

HK: Kindlasti olen mingil hetkel tajunud küsimust, et mida ma õieti vaatan. Kas saame kindlad olla, et finišijäädvustus peegeldab reaalselt seisu või tasemevahet? Aga nii nagu doping on arenenud, on kindlasti arenenud ka antidopingu liikumine ja võimalused. Selle lavastuse ettevalmistusega seoses saime kokku Raul Rebasega, kes ütles, et kui ta vahepeal ei saanudki sporti vaadata, kuna kõik tundus olevat dopingust läbi imbutunud, siis praegu – ja inimesena, kes on spordiga kaua seotud olnud – usub ta, et sport on suures plaanis puhtam, kui see oli mõnda aega tagasi. Minu meelest see on väga konkreetne ja positiivne sõnum. Eks erinevate alade puhul on see ka erinev. Võistkonnaaladel ei mängi doping suurt rolli. Aga kui vaatan jalgratta maanteeõitu, kus dopinguprobleemid ja ka -ajalugu on olnud märkimisväärsed, siis seal on mul ka küsimärgid suuremad.

Dopingut käsitlevates dokumentaalides tuleb väga selgesti välja ka selline asi. Need on millisekundid, mida doping võib juurde anda. Aga

ainult sellega ei saa iialgi kedagi nullist tippu tuua. Umbes nii, et keegi paneb mulle täna dopingu sisse ja homme võistlengi olümpiamängudel kulla eest. Muidugi, kõige teravamas tipus võib millisekund määrata, kas oled medalil või neljas-viies. Aga ta ei suuda pöörata täiesti teistpidi ...

PP: ... ega tühistada sportlase tööd ...

HK: ... või sportlase annet. See võib kahe täiesti võrdse sportlase vahel anda ühele ebaausa eelise, aga see ei tee keskpärasest sportlasest suurepärast.

PP: Nagu meie suusatajad on tõestanud.

HK: Ütleks isegi nii, et osad dopinguskandajad annavad selles osas lootust, et kõik ei ole nii negatiivne.

17

Kas sport on põrganud vastu looduse poolt inimkehale seatud piiri? Inimene ei suuda iial hakata gepardiga võrdselt jooksmas 400 meetrit või Aafrika elevandiga võrdselt kanda 9-tonnist raskust, kui tahes teadlikult me treeniks, toituks, lõõgastuks ja masseeriks. Mitmed kergejõustikurekordid püsivad 1990. aastatest. Populatsioonist otsitakse küll välja üksikud unikaalsed isendid, sest mitme miljardi kohta sünnib ikka paar suure kõrvalekaldega erandit, näiteks korvpalli tarvis ülipikka või võhma-aladel eelist andva hapniku omastamise ülivõimega inimest (ja mõistagi tuleb neid mitmesajamiljoniliste rahvaste hulgas rohkem ette kui miljoniliste hulgas). Kas spordist võib saada uunikumide omavaheline võistlus? Kas see aeg on läbi, et saame kaasa elada naaberitüdrukule või -poisile: "Vau!, sina ise oma pingutuse varal jõudsid tippu!"

PP: Eesti antidopingu juht Kristjan Port rääkis hiljuti, et kui mingil alal jõutakse piirini, kus rekordid jäävad nii kaugele, et ei paku enam pinget, siis seda ala lihtsalt muudetakse. Spordialad on ju kokkulep- pelised, näiteks et mitusada meetrit joosta. Kui asi muutub igavaks puhtalt sellepärast, et tundub, nagu parimad ajad oleksid möödas, siis teeme reegleid natuke ümber, tulevad uued rekordid, hakkame uuesti arvet pidama. Odaviskes lendas oda lõpuks staadionilt välja – võtame raskema oda! Spordi hasart, see, et keegi on teistest tugevam ja ületatakse rekordeid, see ikkagi jääb. Ja mingid alad muutuvadki võib-olla natuke vähem huvita- vaks, kui kunagi on tehtud ette tulemus, mida keegi ei ole aastakümneid ületanud.

HK: Odaviske näide on hea. Teine näide on ujumisest, kus tulid imetrikood ja praktiliselt iga ujumine tõi uue maailmarekordi. Rekorditega on see veider asi, et tuleb leida balanss. Kui neid on võimalik uuendada väga tihti, siis see ei ole enam sündmus. Rekord peab olema mängitud dramaatiliseks, millekski, mida ei ole võimalik iga kord saavutada. Samas kui kolmkümmend, nelikümmend aastat ei saa keegi ligilähedalegi, on teistpidi halb.

PP: Siin tulebki mängu spordi seos kunstiga või et miks ta on teatraalne. Me vajame lugusid. Kui keegi ületab kakskümmend viis aastat vana rekordi, siis see on tohutu sündmus, ja kui seda ületatakse iga päev, siis ei ole eriline sündmus.

HK: Jättes välja maailmarekordid, mis on ehk ülimad, siis rekordeid suudetakse ka narratiiviga luua. Mitmes kord keegi mingi tulemuse ületab või palju karjääri jooksul võite kokku saab või karikaid või medaleid võidab – ka uusi rekordeid võib lõputult välja mõelda, mida ületada. Mina suure spordifännina ja kirgliku jälgijana

mõtlen, et näiteks maailmarekord ei pakugi esmast emotsiooni, pigem ikka vahetu võistlus. Kas visati rekordarv punkte või keegi jooksis just nüüd kõige kiiremini, seda on raske hoomata, sest kõik võrreldavad mängud ja jooksud ei toimu samal ajal, aga vahetus konkurentsist sündiv tulemus ...!

PP: Rekorditega seonduv on pigem nagu boo- nus. Ma ei mäleta, et minu lapsepõlves oleks spordikommentaatorid kasutanud nii palju sõna narratiiv. Isegi natuke naljakas, et spordis kan- gelaste ja lugude loomise vajadus on nii suur. Loomulikult tehti seda vanasti ka, aga praegu on kohati tunne, et stuudios istuvad kirjandusteadla- sed: „Mis narratiiv meil sel hooajal esile kerkis?”

HK: Hiljuti näidati väga head dokumentaalfilmi Armand Duplantisest. Pool tema võitjarolist on see lugu, mis tuleb tulemustele juurde mõelda – kust ta on tulnud, kuidas ta on nelja-aastasest peale oma tagahoovis hüpanud jne. Kui seda ei oleks, siis tema rekordid muutuks ka kuidagi kahvatumaks.

PP: Just, me vaatame sporti palju rohkem läbi sellesama teatri- või kunstifiltri.

HK: Võiks öelda, et igasse tiimi on vaja dramatur- gi. Tuleb välja, et osad sportlased ei ole kehve- mad mitte oma tulemuste poolest, vaid oma loo jutustamise oskuse poolest.

Ega minagi rääkinud erilise rekordite fännina, aga vahel mõtlen, et inimese anatoomia ja füsio- loogia piiri mõttes on mõnel alal nina vastu sein. Ujumises on maailma teravaim tipp vahel ühe sekundi, võib-olla isegi kümnendiksekundi sees – kas seda piiri oleks üldse mõeldav nihutada tervislike ja kõigile kättesaadavate vahenditega?

HK: Aga samas on ka sellised lood, nagu Ameerika kuulitõukaja Ryan Crouser, kes vaatas ja vaatas meeste kuulitõuke tehnikat ja leidis, et seda on võimalik edasi arendada, pöördesse vahesamm sisse teha. Nii et on ka variant, et tehnika muutub – nagu juhtus kõrgushüppes. Inimkeha ei arene nii kiiresti, aga midagi on alati võimalik tehniliselt natukene teistmoodi teha ja see on ka miski, mis paneb unistama.

Kui väärtustame narratiivi, siis võib dramaatilisi lugusid, saatusi, eneseületuse hetki mängus või staadionil olla ju nii noorte- ja veteransportdis kui ka ja eriti puudega inimestel. Ometi ei eruta ei need ega ka mitte B- ja C-koondise etteasted publikut, meediat ja ärimaailma mitte võrreldavalgi moel nõnda, nagu täiusliku keha- ga noorte tippsportlaste isegi kehvapoolsed esinemised.

PP: Kuigi minu meelest on see just nimelt lugude jutustamise ajastul natuke võrdsustunud. Mis see inglise jalgpalliklubi oli, kelle ostsid ära kuulsad Hollywoodi tüübid ja kes mängib madalamas liigas ...

HK: Wrexham.

PP: ... aga fännide huvi ja toetus on suurem kui võib-olla paljudel kõrgema liiga klubidel. Ka Eestis võid vabalt ette kujutada olukorda, kus sa lood mingi võrkpalli- või jalgpalliklubi ümber sellise narratiivi, et saad neile tohutu fännibaasi. Võib käia täiesti teadlikult kaasa elamas teise või kolmanda liiga klubile ja saada emotsiooni mõttes suuremgi elamuse kui rahvuskondise mängust.

HK: Meil ei ole sellist kultuuri, aga Inglismaa jalgpallist rääkides, seal ei ole oluline mitte niivõrd klubi suurus, vaid tema lähedus. See on midagi

kohalikku, osa sinu identiteedist, ja vahet pole, on ta kolmandas või neljandas liigas. Sa oled fänn, sest ...

PP: ... see oli juba su isa ja vanaisa koduklubi ...

HK: ... ja see on „meie kodumeeskond”. Eesti sport pole globaalsel areenil – kui ehk mõned sportlased välja arvata – objektiivselt võttes mingisugune tipp, aga kuna ta on siin ja oma ja seda on naljakas vaadata, armas ka, siis ... Kas on mõni Eesti inimene, kes on jäänud sumo jälgima? Aga kui Baruto võistles, siis ärgati öösel üles, et võistlusi jälgida ja uuriti sumo reegleid. Asi taandub ikka sellele, kas sul on seal „omad”.

Nagu Alvar Loog on kirjutanud: „Kui maailmas on üldse mingi koht, mille külastamine on mulle alati peaaegu religioosne kogemus, siis on selleks Viljandi linnastaadion” („Matke mu süda linnastaadionile”, Sirp. 24.04.2015). Miks valisite oma lavastuse fookuseks just B-koondise?

HK: Kui narratiivi teemaga edasi minna, siis üks põhiline spordinarratiiv on tammsaarelik tee tööd, siis tuleb armastus. Tee, pühendu, pinguta, oh-verda end, ja siis ... saad selle eest n-ö auhinna, veidi tasu oma vaeva eest. Aga realistlikult mõeldes saavad seda vähesed. Samas ei saa öelda, et ülejäänud ei pingutaks. Ühtpidi võib seda nimetada absurdseks paradoksiks, aga teisalt, mis siis ikkagi paneb seda tegema? Kui oled tippsportlane, üks maailma parimaid, ja piitsutad ennast, siis teenid palju raha, saad medaleid, kuulsust, n-ö saad midagi tagasi. Aga kui teed sedasama ja väljastpoolt vaadates ei tule midagi tagasigi, siis tekib küsimus, kuidas nad end motiveerivad.

Teil oli häid B-koondislastest informante. Kas olete selgust saanud, mis neid motiveerib?

PP: Mulle tundub, et see on üldse põhiküsimus, millest oleme palju omavahel rääkinud ja millel ei ole ühest vastust, et miks inimene teeb sporti. Sama võiks küsida minult või Henrikult: mis see nauding seal on siis? See koosneb nii mitmest komponendist. Hasart! Sa võistled kellegagi. Siis teatud eneseületus. Tunned ennast pärast sportimist teisiti, aju on korraks teisel režiimil, eks. Nii palju asju, et raske on täpselt öelda, mis see just on, aga kahtlemata kaasneb sporditegemisega mingi eriline tunne, teist tüüpi olemine ja nauding. Võib-olla on see midagi ürgset, meie kaugest minevikust, kui me veel jahti pidasime? Võime seda nimetada spordiarmastuseks või -kireks või nagu üks meie informantidest ütles, *passion* – need kõik on õiged vastused.

HK: Väljastpoolt vaadates on väga selged jooned: edu ja ebaedu, paremusjärjestus. Seespool olles on aga sama lugu nagu rekorditega, et latte võib paigutada eri kohtadesse. Inimsühholoogia ei lase seada endale latti, millest üle hüppamine on võimatu. Kui latt on selgesti liiga kõrgel, siis tood seda natuke madalamale. Kui me olime lavastust ette valmistades juba mitme sportlasega suhelnud, siis naljaga pooleks ütlesin, et kuulge, me teeme lugu B-koondisest, aga ei ole kohanud veel ühtegi selle taseme sportlast, kes oleks öelnud, et ta karjäär on läbi kukkunud või ta on olnud ebaedukas. Kõik on olnud sportlasena väga edukad!

PP: Lihtsalt – oma mastaabis.

HK: Nii põhjendad endale oma sportimise ära ja see pole mitte üldsegi halb mõte. Kui sa tõmbad oma joone maha, siis oled ju kindlasti kellestki halvem ja kindlasti ka kellestki parem – ja sõltub sinust endast, kummale poole sa vaatad.

PP: Sama räägivad tänapäeval ka spordipsühholoogid. Kui tahad vaimselt terveks jääda, siis peadki nii mõtlema. Ei saa ennast iga kord süüdistada ja emotsionaalset sahmakat kaela tõmata, kui sa ei ole maailma parim, vaid vastupidi: täna olin parem kui eile, homme olen parem kui täna. Needsamad lattide seadmised ongi tervele sportlasele, nagu tegelikult üldse inimesele väga-väga olulised. Et iga kaotust ei elataks läbi niimoodi, et nüüd lõpetan karjääri ära, kõik! Pead ise seadma oma latid, nii et need oleks *sinu jaoks* õigel kõrgusel.

Kinoteatri ja Draamateatri koostöö puhul siin Draamateatri majas on paslik meenutada Vol-demar Pansot, kes on suure kaasaelamisega kirjutanud sportlastest, näiteks Georg Lurichist ja Johannes Kotkasest, ja et sportlasel ja näitlejal on midagi ühist – etteasteks keskendumine, soorituse hetkeks kontsentrumine, et publiku ees olla võimeline andma endast maksimumi.

PP: Ja Pansol tuleb ka see välja, et tipp-pingutuse hetkel ei tohi sa olla kramplik, vaid seda iseloomustab eriline kergus. Kui see õnnestub. Lapsepõlvest mäletan Jaan Rannapi – kes äsja meie hulgast lahkus – üht lugu kaugushüppajast, kes jäi taga otsima salapärasest lennutunnet, mis teda ühel õnnestunud hüppel saatis. Kui vaadata, kuidas Usain Bolt rekordeid jookseb, siis on imetusväärne, et ta justkui nagu ei pingutakski. Sama asi on näitlemisega – mitte et ma liiga hästi teaksin, millest ma räägin. Kui lähed krambis olles maksimumi pingutama, siis tegelikult ei tule tulemust. Tähtis on leida tasakaal, kus oled äärmiselt keskendunud, asjas täiesti sees, ja samas rahulik, kerge ja lõtv, valmis lendama.

HK: Spordi- ja teatrilaval seismise sarnasus on ka see, et sul ei ole kuhugi peituda. Ja kriitika tuleb puhtalt sinu isiku pihta. Sinu keha on mängus, keha ja üldse kõik see, mis sa oled, sinu looming oledki ju sa ise. Kui öeldakse, et kehv sooritus, siis tabab see tegelikult vahetult sind ennast, inimesena. Selline samastumine on hästi lihtne tulema nii spordis kui ka näitlemises.

PP: Kui sa ka ebaõnnestud, kuidas siis sellega toime tulla ja mitte võtta seda nii, et okei, ma olingi halb, ju ma *olengi* halb, vaid et see oli see üks sooritus, mis läks kehvasti. Järgmise teen paremini!

Küsis Ene Paaver

24

Lavastuses kasutatud muusika:

Spyros Samaras „Olympic Hymn”

Léo Delibes „Coppélia”, III vaatus, „Final galop”

Kipi-Kepi Cup toimus esimest korda Saaremaal 2021. aastal.

pealavameister Oskar Irve
 lavameistrid Janno Jaanus, Martin Sakur
 valgusmeistrid Raimond Danilov, Andreas Altäme
 helimeister Taaniel Pogga
 videomeister Tauno Makke
 grimeerijad Siiri Lauri, Kristel Kärner, Marit Pruul,
 Reet Laur, Lore Sõerunurk
 riitajad Kayre Pärnpuu, Jaanika Idvan,
 Kaja Edovald, Annely Pahman
 kunstnik-kujundaja Külliki Falkenberg
 õmblejad Marvi Idol, Urve Lerman,
 Inge Vagiström, Jana Volke
 drapeerija Enna Jürine
 butafoor-dekoraator Lea Ojam
 tislis Toivo Sakk
 tislis-dekoraator Juho Kokamägi
 konstruktor Andrus Muuga
 elektrik Raivo Valdas
 kostüümilao hoidja Kadri Varblane
 valgusala juhataja Priidu Adlas
 heli- ja videoala juhataja Tauno Makke
 grimmiala juhataja Siiri Lauri
 kostüümiala juhataja Piret Tang
 rekvisiidiala juhataja Karin Tetsmann
 lavastusjuht Andres Bergström
 etendusteenistuse juht Johannes Tammsalu
 lavastusala juhataja Mikk Lagemaa
 kavalehe koostaja Ene Paaver
 plakati foto autor, plakati ja kavalehe kujundaja,
 proovifotode autor Andra Seepter

kunstiline juht Hendrik Toompere jr
 teatrijuht Rein Oja

Trupp ja teater tänavad → Julija Mõnnakmäe,
 Aivar Rehema, Argo Kungla, Janek Õiglane,
 Raul Rebane, Karl August Tiirmaa, Rainer Tops ja
 Nike, Urmas Iher ja Floorin, Fifaa

Peatoetaja

Toetajad

Partnerid

AMSERV

BIODERMA
LABORATOIRE DERMATOLOGIQUE

PRO BEAUTÉ

Teatri tegevust rahastab

KULTUURIMINISTEERIUM

Teatri pileteid müüb

